

MINISTERSTWO
KULTURY, DZIEDZICTWA NARODOWEGO
I SPORTU
DEPARTAMENT OCHRONY ZABYTKÓW

dr Katarzyna Pałubska
Zastępca Dyrektora

Warszawa, 01 września 2021 r.

DOZ-KiNK.050.16.2021.KS-Ś

Zawiadomienie o sposobie rozpatrzenia petycji

Państwo Lidia i Zygmunt Zubkowie, 18 stycznia 2021 r. (data wpływu: 26 stycznia 2021 r.) złożyli petycję do Generalnego Konserwatora Zabytków o zmianę opinii Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, wyrażonej w piśmie z 11 stycznia 2021 r. (znak ZN.5 183.07.2021.MMG) dotyczącej stanu zachowania i zaleceń konserwatorskich dla budynku mieszkalnego w miejscowości Płocin 18, w gmina Wolin.

Organ wyższego stopnia, w oparciu o przedłożoną petycję i zgromadzone w sprawie dokumenty, działając na podstawie art. 13 ust. 1 i art. 15 ustawy z 11 lipca 2014 r. o petycjach (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 870) w związku z art. 247 i 238 § 1 ustawy z 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 256 ze zm., dalej: k.p.a.), **stwierdził, co następuje.**

Prawo do składania petycji do organów władzy publicznej oraz do organizacji i instytucji społecznych, w związku z wykonywanymi przez nie zadaniami zleconymi z zakresu administracji publicznej, zagwarantowane zostało w art. 63 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483). W literaturze przedmiotu jest to traktowane jako prawo obywatelskie do interwencji dla budowy oraz umacniania społeczeństwa obywatelskiego¹. Zgodnie z art. 2 ust. 1 i 2 ustawy z 11 lipca 2014 r. o petycjach (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 870, dalej: u.o.p.) może być ona złożona przez osobę fizyczną, osobę prawną, jednostkę organizacyjną niebędącą osobą prawną lub grupę tych podmiotów. Petycja może być złożona w interesie: 1) publicznym; 2) podmiotu wnoszącego petycję; 3) podmiotu trzeciego, za jego zgodą. O tym, czy pismo jest petycją, decyduje treść żądania, a nie jego forma zewnętrzna, co zostało wyrażone w art. 3 u.o.p., analogicznie jak w przypadku skarg i wniosków, co reguluje art. 222 ustawy z 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2096 ze zm., dalej: k.p.a.).

---

¹ B. Jaworska-Dębska [w:] *Prawo administracyjne. Pojęcia, instytucje, zasady w teorii i orzecznictwie*, red. M. Stahl, Warszawa 2013, s. 541.

Złożone pismo dotyczy zmiany opinii Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (dalej: ZWKZ), wyrażonej w piśmie z 11 stycznia 2021 r. (znak ZN.5 183.07.2021.MMG) dotyczącej stanu zachowania i zaleceń konserwatorskich dla budynku mieszkalnego w Płocin 18 w gmina Wolin. Żądanie wypełnia definicję art. 3 ustawy o petycjach, w myśl którego przedmiotem petycji może być żądanie, w szczególności, podjęcia rozstrzygnięcia lub innego działania w sprawie dotyczącej wartości wymagających szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego, mieszczących się w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji.

ZWKZ, w wysłanej 11 stycznia 2021 r. opinii, będącej odpowiedzią na pismo PINB, wskazał, że rozebranie lukarny było zasadne ze względu na jej zły stan techniczny. Zaznaczył także, że gdyby właściciele wystąpili wcześniej z wnioskiem o opinię w sprawie dopuszczalności pod kątem konserwatorskim rozbioru rzeczony lukarny, przedstawiając ekspertyzę techniczną, która potwierdza jej zły stan, wyraziłby on zgodę na takie działania. Sprawa była także przedmiotem skargi na bezczynność ZWKZ, którą Państwo Zubkowie złożyli 7 stycznia 2021 r. (znak zawiadomienia o rozpatrzeniu: DOZ-KiNK.050.6.2021.KS-Ś).

Jako uzasadnienie zmiany opinii ZWKZ z 11 stycznia 2021 r. państwo Zubkowie wskazali szereg spraw, które – w ich ocenie – stanowią podstawę do weryfikacji treści pisma organu I instancji. Część z przytoczonych argumentów, dotyczy działań Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Kamieniu Pomorskim, w związku z czym, warto zaznaczyć, że Minister Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu nie posiada kompetencji do wypowiedzania się w tym zakresie. Kwestie regulowane przepisami ustawy z 7 lipca 1994 r. Prawo Budowlane (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1333) wykraczają poza jej 4go jurysdykcję, a organy administracji architektoniczno-budowlanej, w tym Powiatowe Inspektoraty Nadzoru Budowlanego, nie podlegają jego kontroli.

Kolejne kwestie podniesione w treści petycji związane są z oceną sporządzoną przez ZWKZ. Państwo Zubkowie określają opinię organu I instancji jako *zdumiewającą i opartą na przeinaczeniach i wprost kłamstwach, sprzecznych ze stanem bezspornym rzezy i dowodów*. Wspomniane dowody to rodzaj nazewnictwa używanego przez ZWKZ oraz ocena proweniencji wstawki budynku. Wspominają o wizji lokalnej przedstawicieli Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu z 1990 r., przytaczają także cytaty z opracowań, wedle których *wystawka dotyczy tylko budownictwa z drewna, tj. podcieniowego skrzydła domu mieszkalnego, przyległego do głównego korpusu (...)*. Trzeba podkreślić, że wojewódzki konserwator zabytków jest organem o charakterze specjalistycznym w zakresie ochrony zabytków i wykonywanie podstawowych zadań, do których ma kompetencje ustanawiane ustawowo, upoważnia również jego pracowników, posiadających odpowiednie kwalifikacje, do oceny materiału dowodowego zgromadzonego w rozpatrywanej sprawie. Dobór literatury

przedmiotu, metodyki, interpretacja dowodów w sprawie oraz finalny kształt danego pisma urzędowego, leżą w wyłącznej kompetencji organu.

Prócz powyższego, najistotniejszy w przedmiotowej petycji jest charakter żądania, polegający na ingerencji Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu w działania ZWKZ. W tym miejscu należy przypomnieć, że organy ochrony zabytków działają w oparciu o zasadę dwuinstancyjności postępowania (art. 15 k.p.a.). Zgodnie z art. 93 ustawy z 23 lipca 2002 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 710 ze zm.) w sprawach określonych w ustawie i w odrębnych przepisach, organem pierwszej instancji jest wojewódzki konserwator zabytków, a organem wyższego stopnia minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Organ II instancji może dokonać oceny merytorycznej i podjąć działania w danej sprawie tylko na skutek odwołania od konkretnej decyzji wojewódzkiego konserwatora zabytków lub w postępowaniu nadzwyczajnym w trybie przepisów k.p.a.

Pouczenie:

1) zgodnie z przepisem art. 8 ustawy o petycjach z dnia 11 lipca 2014 r. (Dz. U. z 2018 r., poz. 870) Państwa petycja została zamieszczona na stronie internetowej Ministerstwa Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu;

2) zgodnie z art. 13 ust. 2 ww. ustawy, sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Z poważaniem

Katarzyna Zalasińska

[Pismo podpisano elektronicznie]